

I am a German agricultural engineer from Stuttgart Hohenheim, living and working in Finland since 1985.

My area of expertise is engineering in organic farming and energy in agriculture.

So, the question may rise, does my professional background entitle me to present social farming issues?

Missä haluat asua viimeisessä elämävaiheessa?

Yksityisessä seniorikodissa?

Kunnan vanhainkodissa?

Asumista ja huolenpitoa

SATO SenioriKoti

Tervetuloa uusien asunojen esittelyyn
to 9.12. klo 13-14
Kyläkirkonr. 13, 00270 Helsinki

Pitäjänmäki
Kyläkirkonr. 13, 00270 Helsinki
Kotien, turvaväline- ja palvelutona SATO SenioriKoti sijaitsevat rauhallisella paikalla viihtyisässä ja ympäristössä, jossa on mukava kävellä. Alueen liikettä helpottavat mm. Mäntytien juna-asema, bussit, Kahvi ja viinistä kukoiva palvelutalo. Loppuosaan monipuoliset palvelut ovat alle 15 min matkan päässä. Kyläkirkonr. kulkoo myös kauppa-auto. Takaa oman palvelunsa lisäksi on hyödynnettävissä kaupungin palveluskeskus. Keskustaan monipuolista palvelutarjontaa. Muutamani pääset tammikuussa.

Huoneistoimerkit
2h+k, 51,5 - 53 m² vuokra al. 924 €/kk
2h+k, 44,7 m² vuokra al. 927 €/kk
2h+k, 37 - 39,5 m² vuokra al. 834 €/kk

Kuukausi vuokratyö vuokratyö
Peruspalvelumaksu 40 €/kuukausi
Maksuehdot 250 €. Makuu vuokrasopimus
sitten vähintään vuodeksi, vakautta ei peritä
ei kaarepöytä.

Lähde: <http://www.helsinginseniorsaatio.fi/>

Lähde: HS 9.11.2010

Well, I assume that most of us have once to decide where we want to live in the last phase of our life.

Many stay at their house where they educated their children or move to their childrens home,

others move back to the place they grew up,

some prefer a residential or a retirement home either at their home town or abroad in a country with warmer climate.

Missä haluat asua viimeisessä elämänvaiheessa?

Maatilalla, jossa ihmiset kylvävät tulevaisuutta?

Kuvat: Winfried Schäfer

I personally prefer as living place a farm, despite I am a townee, who studied agricultural engineering

Because it was not possible for me to purchase my own farm, I still hope to realise my dream living on farm, when I retire.

This idea guided me to the Heinola-farm near Mäntsälä, where the farmer couple is looking for an successor.

There are three problems which may be solved with one solution:

- The farmers problem to hand over their farm when they retire,**
- the problem of the city dweller to find a living place for the final stage of life**
- and the need for recuperation of overloaded geriatric service staff in municipalities**

may be relieved by: Living on farm.

So I launched a project of this name and looked around what kind of solutions are realised already and which are emerging.

I made a literature review and present here some examples from Finland, Austria, Germany and Switzerland.

Let us start with examples from Finland:

Asuminen maatilalla Suomessa Community Supported Agriculture (CSA)

Asuminen maatilalla Suomessa	Esimerkki
Lähde: Ultra:n aihe-hakemisto: Asuin yhteisöt Suomessa vuonna 2003 http://www.ultra-lehti.com/hakemistot/hak-asuinyht.html	
Antroposofiset yhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> • Myllylähde-yhteisö, Hämeenkoski • Rihun biodynaaminen tila, Heinola • Sylvia-koti, Lahti • Tapolan kyläyhteisö, Orimattila
Ekologisen kestävyden yhteisöt (permakulttuuriset yhteisöt)	<ul style="list-style-type: none"> • Keuruun ekokylä, Keuruu • Suomineito-ekoyhteisö, Ähtäri
Kulttuuriekologiset yhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> • Tonttilan FBK, Suomensjärvi
Työyhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> • Osuuskunta Aurinko ja okra, Isnäs • Osuuskunta Marjarinteen metsäpuutarha, Vieremä
Uskonnolliset yhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> • Lintulan luostari, Heinävesi • Uusi Valamo, Heinävesi
Uudisrakenteiset ekologiset asuinalueet	<ul style="list-style-type: none"> • Heinolan tila, Haarajoki^{*)} • Kangasalan ekokylä, Kangasala • Labbyn kartanon mailla Edesbyn omakotialue, Isnäs^{*)} • Livonsaaren yhteisökylä, Livonsaari^{*)} • Singsbyn tupasvilla osuuskunta, Korsholm • Svarfvarsin luomutila, Karja^{*)} • Yhteisökylä Kurjen tila, Vesilahti^{*)}
*)Uudet asumistilat	

The search term "asuminen maatilalla" did not return results.

The term "yhteisö" directed me to the list of Ultra-lehti 2003, from which I selected some classifications and those examples, where agriculture or horticulture is somehow included.

I added some new Community Supported Agriculture (CSA) projects, which are presently emerging in Finland.

Some of them I present briefly here, further information you will find from the hompages of the farms.

Sylvia-koti: <http://www.sylvia-koti.fi/>

SYLVIA-KOTI
VUODESTA 1956

ETUSIVU | HISTORIAA | **ASUMINEN** | KOULU | TERVEYDENHUOLTO | KANNATUSYHDISTYS | AJANKOHTAISTA

En

Asuminen

Sylvia-kodissa lapset ja nuoret asuvat yhdessä henkilökunnan ja heidän lastensa kanssa. Talossa asuu 5-7 lasta ja nuorta, talonvanhemmat ja 1-3 hoitajaa. Osa henkilökuntaa liittyy talojen elämään käyden vuorotyössä ja asuen Sylvia-kodin ulkopuolella. Erilaisten vapaaehtoisjärjestöjen kautta tulee ulkomailta ja Suomesta vuosittain nuoria jakamaan elämää kanssamme. Kotelämä rakentuu arjen rytmeistä ja rutineista. Yhteisen kodin luomiseen kuuluu ilojen ja surujen jakamisen lisäksi talon toista ja tehtävistä huolehtiminen. Lapset ja nuoret osallistuvat kykijensä ja edellytystensä mukaisesti yhteiseen kodinhoitoon. Taloustöiden jakaminen antaa hyvän mahdollisuuden oppia ja kehittää arjessa tarvittavia elämäntaitoja.

Yhdessä toimien tutustutaan ja opitaan ainutlaatuisella ja yksilöllisellä tavalla.

Päivittäin toistuvat aamu- ja iltahetket yhdessä koko talon väen kanssa luovat turvallista yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja tukevat lapsen kasvua. Koulupäivän ja pajatoiden päätyttyä vietetään lepotunti, jonka jälkeen kutsuvat harrastukset, kerhot ja yhteinen vapaa-ajanvietto.

Vikonpäivien ja vuodenaikojen erilaiset ominaislaadut, vuodenvieron juhlat ja syntymäpäivät liittävät kodeissa arjen perusrutmiin laajempaan elämänyhteyteen. Lasten loma-ajat suunnitellaan kouluvuoden loma-aikojen mukaisesti, ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon perheiden erityistarpeet. Tarvittaessa järjestetään hoitoa ja toimintaa loma-aikoina myös Sylvia-kodissa.

Kuvat: <http://www.sylvia-koti.fi>

Sylvia-koti is a commune for children and adolescents requiring special care.

It is operating near Lahti since 1970.

There are 7 living houses on the farm granting 45 living places.

Additionally their is a school, workshops and rooms for art and therapy measures.

The farm produces fruits, berries and vegetables and keeps horses.

Tapola farm: <http://www.tapola->

Tapolan Kyläyhteisö

- Tapola
- Agriculture
- Farm
- Vegetable garden
- Coffehouse
- Summerhouse
- For Parents
- Civil service/Trainee Job offers
- How to find us
- Links
- Contact

demeter

Thumbnails

Sitemap Contact

Kuvat: <http://www.tapola-camphill.net/Tapola.71.0.html?&L=71>

Tapola was founded in 1974 and is situated in the centre of the village Niinikoski, which belongs to Orimattila.

In seven comfortable House-communities are living nearly 70 people, 37 of them are villagers i.e. disabled persons, the rest are co-workers and their children.

The farm comprises 50 ha field and 16 ha forest and a garden.

Grain and green fodder, vegetables and herbs are cultivated.

The farm cares for 20 Eastern-Finnish cows, as well as pigs and sheep.

There are workshops for weaving, herb and milk processing.

Heinolan maatila

Kuvat: Terhikki Sahari

Besides this old CSA examples there are emerging several new ones:

The Heinola farm near Mäntsälä comprises 45 ha of which 13 ha forest.

There are 6 cows and some heifers and 5 horses.

The farmers couple aims to establish a CSA, where young entrepreneurs are living together with the retired ones.

Additional income may be created by processing and selling the farm products and by offering accommodation, janitorial and transport services, basic and other nursing services to people, who want to live on the farm.

In the long run, the increasing number and the aging of the dwellers may create new working places for nursing services personnel, which in turn may recreate doing compensating work on the farm.

Kurjen tila: <http://kurjentila.fi/>

KURJEN TILA Yhteisökylä ja biodynaaminen maatala

Etusivu Visio Ekokylä **Maatala** Yhteystiedot Ajankohtaista

Ajankohtaista:

Saunan remontointitalkoot sunnuntaina 28.8. klo 10

Saunan remontointitalkoot torstaina 11.8. klo 16

Saunan remontointitalkoot 14.7. klo 16...

Maatala

Kurjen tilalla on peltoa noin 18 hehtaaria ja niiden siirtyminen luomuun ja biodynaamiseen viljelyyn alkaa keväällä 2011. Koko alalle perustetaan nurmia, joiden avulla parannamme maan viljavuutta ja valmistaudumme myöhemmin tilalle tulevien kotieläinten laidun- ja rehutarpeeseen. Suunnitelmassa on, että tilalla olisi sekä nautoja että lampaita ja kanoja. Eläinmäärä tullaan sovittamaan tilan pinta-alaan niin, että olemme omavaraisia rehun suhteen ja saamme levitettyä kaiken syntyvän kompostin omille pelloille.

Pellot sijoittuvat niin, että kaksi kolmasosaa on tilakeskuksen yhteydessä ja yksi kolmasosa Rautalantien toisella puolella Pyhäjärven rannassa. Rantaviivaa on 200 metriä, joten rantapeltojen kastelu onnistuu hienosti. Tämä antaa hyvät edellytykset avomaaviljelylle, joka alkaa vuonna 2013, kun luomun siirtymävaihe on ohi. Tärkeimpänä on vielä monipuolisesti erilaisia juureksia ja vihannuksia sekä tilan oman väsen että Luomulaatikon tarpeisiin. Lämmin kasvupaikka Vesilähden kaunis rantaolosuhteissa mahdollistaa vanhaisten tuotannon, sillä Tampereen seudulla salakalle olisi kovasti tarvetta.

Viljelijöinä ovat Ari ja Ira Häsästä. Ari vastaa peltoviljelystä koneineen ja Ira on puutarhuri. Eläintenhoito tulee olemaan yhteinen projekti, johon kylänväkikin voi osallistua päävastuun toki ollessa viljelijöillä. Puutarhatyöt istutus-, kitkemis- ja sadonkorjuutakomeen tulevat olemaan tärkeä osa tilan vuodentakien tapahtumia ja niihin voivat kaikki kiinnostuneet osallistua.

The Kurjen farm is situated near Vesilahti, at the Sakoinen village in Pirkanmaa.

The farm comprises 18 ha arable land.

The eco-village was founded by several families this year.

The community is organised as a share holder company.

New buildings are set up on a one ha plot.

In the centre of the eco-village rises a communal house.

Purchasing shares of the company entitles the member to built his own house.

The share agreement commits to the rules of the eco-village

Livonsaaren yhteisökylä: <http://www.yhteisokyla.net/>

At the Livonsaaren community a group of families of various ages and professions decided to live on a farm.

The community is also organised as a share holder company.

The village is located about 35 kilometres from Turku.

The farm size is about 60 ha, of which 20 ha arable land and 28 ha forest.

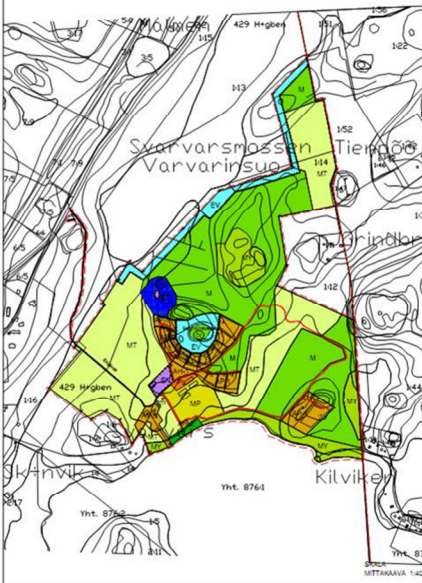

Svarfvars organic farm: <http://www.svarfvars.fi/fi/>

PÅ SVENSKA
IN ENGLISH

Svarfvarsin luomutila, 10300 Karjaa, puh. 050 540 0168 / Jukka Ahonala

Etusivu Tietoa tilasta Tuotteet ja tukkuihinasto Filosofia Ekokylä Yhteydenotto

SVARFVAR SIN TILA

Svarfvarsin luomutila ja siihen kuuluva luomunetikkauppa Hyvän Elämän Ruokakauppa Oy Raaseporissa tuottavat ja toimittavat luomu- ja biodynaamisia elintarvikkeita kotiteh, kouluhin, päiväkotihin ja ravintoloihin pakkauspunktiokautuilla ja lähioikeilla Uudeltamäeltä. Myymme omissa kassavastuunamme että muiden kotimaisten luomutuottajien tuotteita, ja tuomme maahan erilaisia luomutuotteita.

AJANKOHTAISTA

Heti, luomuruoan ystävät.

Nettikauppa avautuu jälkeen kesätauon jälkeen viikolla 33.

Vuosi on ollut vilkasta luomuruoan toimijoille. Erilaiset hankkeet ovat pitäneet toiminnan vireänä Svarfvarsissa. Kolmas kasvihuone otettiin käyttöön keuhkalla ja satoa on tullut hyvin. Myös kysyntä on ollut kasvussa, eikä tuotteitamme ole riittänyt kaikille hakukalle.

Koulujen alkaminen avaa myös nettikaupan, joka on päivitetty uudeen kuosiin. Uusia mielenkiintoisia tuotteita on otettu valikoimaan ja syksyn kolmassto luuresto aikaa oita runsaammallaan.

Toivottavasti kesä on tarjonnut kaikille teillekin virkistystä ja innostavia kokemuksia.

The Svarfvarsin organic farm at Karja prepared a plan to erect an eco-village at the centre of the farm.

The farm size is 82 ha, of which 29 ha are arable land and 53 ha forest.

An are of 7 ha is provided for the houses and other buildings like biogas plant and wind mill.

Labby manor – Edesby:

<http://www.labby.fi>, <http://www.edesby.fi/>

LABBYN KARTANO
Luomua vuodesta 1989 Lähiruokaa Historiaa

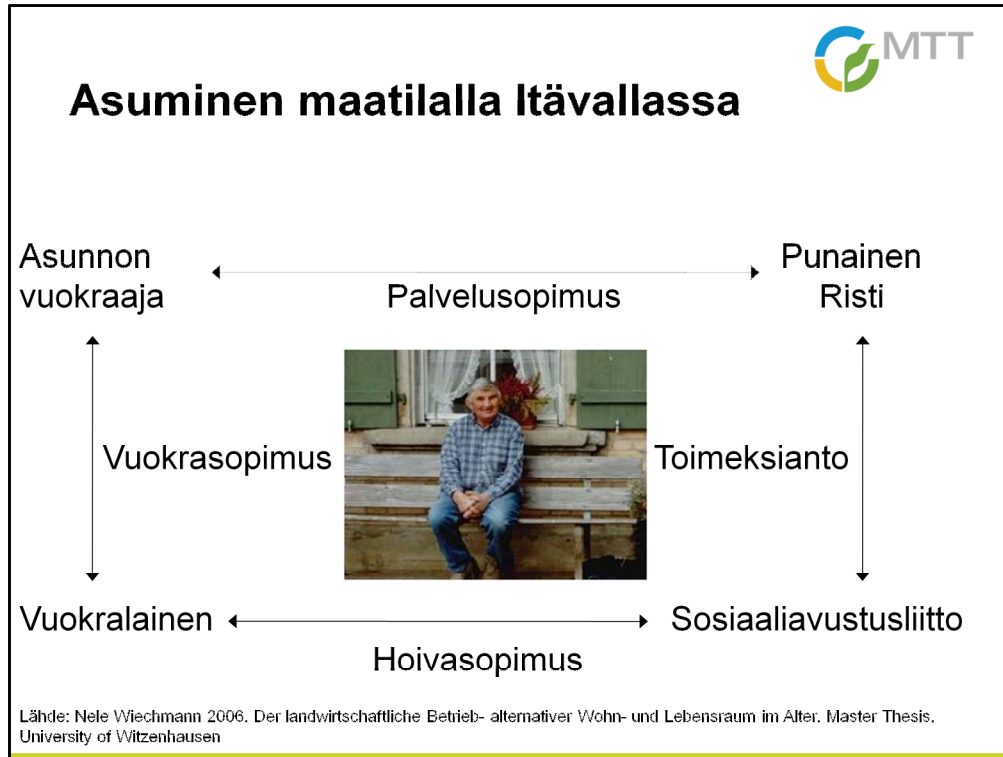
The private Labby farm offers 14 building plots on the Edesby area of the manore.

It is situated at the Isnäs village near Loviisa.

The farm comprises 130 ha and co-operates with other enterprises.

E.g. the co-operative Juurakko offers catering services and grows herbs.

The farm provides facilities like organic food stuff from the farm shop, fire wood, and care taker services.

Now let us look at other countries.

I selected mainly examples of farms, that offer living place for elder people including geriatric services.

In Austria the business model for this type of farms is exemplary.

The customer makes a geriatric service contract with the confederation of social affairs

The confederation of social affairs commissions the red cross.

The farmer makes a geriatric service contract with the red cross.

The customer makes a tenancy agreement with the farmer

Mrs. Wiechman reports in here master thesis at the University of Kassel-Witzenhausen about a pilot project in Austria, that started 1996.

Several farmers made an co-operation agreement and founded an association „Betreutes Wohnen am Bauernhof für Senioren“, Living and geriatric services on farm.

Beside construction measures to set up 14 homes at 9 farms, the qualification for geriatric services was organised and managed by the Chamber of Agriculture including 600 h theoretical training and 400 h practical training.

Esimerkkejä Itävallasta

Maatalous

Tila	Maatalous			Eläimiä	Työvoima	Muu
Binder	päätoimi	tavanom.	28 ha	150 lihasikaa	2,5	tilakauppa, loma-asuntoja
Hofstätter	päätoimi	tavanom.	14 ha	15 nautaa	1,5	
Ertl	sivutoimi	luomu	22 ha	18 nautaa	2	

Asuminen

Tila	Asukkaita	Asunnon tai talon/talojen varustus	Sopimus	Hoito/hoiva-työvoima	Palvelut
Binder	2	oma asunto esteetön, hissi	vuokra- ja hoitosopimus	0,5	pyykki, kuljetus
Hofstätter	2	oma asunto esteetön	vuokra- ja hoitosopimus	0,5	ateriat, pyykki, perushoito, kuljetus
Ertl	2	oma asunto esteetön	vuokra- ja hoitosopimus	2	ateriat, pyykki, perushoito, kuljetus

Lähde: Nele Wiechmann 2006. Der landwirtschaftliche Betrieb- alternativer Wohn- und Lebensraum im Alter. Master Thesis, University of Witzenhausen

The farm Binder has 4 business areas: Agriculture, on farm shop, holidays on farm, and geriatric services embracing laundry and transport.

The farm size is 28 ha, of which 18 ha are arable land.

There is space for fattening 150 pigs

There are two homes for elder people and some guest rooms

At the farm Hofstätter farming of 14 ha grassland and calf husbandry is a side job.

The old cowshed was converted into two homes for seniors.

The farm offers meals, laundry, basic geriatric services and transport

The family Ertl farms organically 10 ha arable land, and keeps 9 cows, 11 chickens and a pig.

The garage was converted into two homes suitable for elderly.

The farm offers meals, laundry, basic geriatric services and transport

The screenshot shows a website page with the following elements:

- Logo:** MTT logo in the top right corner.
- Title:** "Esimerkkejä Saksasta" (Examples from Germany).
- Header:** "Bayerisches Staatsministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten" (Bavarian State Ministry for Nutrition, Agriculture and Forestry) with the state coat of arms.
- Navigation:** "Über uns", "Kontakt", "Publikationen", "Presse", "Termine", "Impressum/Datenschutz", "Druckversion".
- Left Sidebar (Unsere Themen):**
  - Agrarpolitik
  - Landwirtschaft
  - Wald
  - Ländlicher Raum
  - Ernährung
  - Garten
  - Hauswirtschaft
    - Management
    - Erwerbskombinationen
    - Produkte und Leistungen
- Main Content:**
  - StMELF → Hauswirtschaft → Erwerbskombinationen → Produkte und Leistungen → Betreutes Wohnen
  - Betreutes Wohnen auf dem Bauernhof**
  - Gesellschaftliche und demografische Entwicklung**
  - Der Anteil älterer Menschen an der Gesamtbevölkerung nimmt beständig zu. Die Möglichkeit von den eigenen Kindern versorgt zu werden wird aufgrund der modernen Familienstrukturierung immer geringer. Trotzdem wünschen sich die älteren Menschen so lange wie möglich selbstständig zu bleiben und somit steigt die Nachfrage nach Dienstleistungen in diesem Bereich.
- Footer:**

Bayerisches Staatsministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten
Juli 2006/April 2009
Referat A 3/Landfrauen, Haushaltsleistungen, Einkommenskombinationen

The Bavarian ministry of agriculture established a web site for geriatric services on farm and offers advice to interested farmers .

Additionally numerous news papers and organisations provide information about this issue.

The search terms "Betreutes Wohnen auf dem Bauernhof" returns more than 7 600 hits in the web.

For comparison: "Asuminen maatilalla" returns 58 hits.

Here I want to present, as an outstanding example for community supported agriculture, the farm Klostersee near Lübeck.

Klostersee tila: <http://www.hof-klostersee.de/>

Dokumentointi:
<http://orgprints.org/00001026/>

The farm Klostersee is owned by a society and embraces 140 ha.

The farm employs four families and several temporary workers.

The animal husbandry includes 40 dairy cows, some bullocks, pigs, hens and goats.

Milk is processed at the farm's creamery and grain at the farm's bakery.

The products are sold at the farm shop.

The farm offers 3 guest rooms and five holiday flats.

Klostersee tila:
<http://www.sofar-d.de/?Vortraege>

Kuvat: Gerlinde Nägel

In 2001 a former barn was converted into a residential home embracing seven flats of 45-68 m² suitable for the elderly.

Presently 8 people rent this flats.

The farm does not offer special geriatric services, but the lodgers have the right to cooperate, e.g.

- lawn mowing,**
- food processing,**
- guiding visitors,**
- public relations,**
- gardening**
- and many others**

according to their interests and capabilities.

Esimerkkejä Sveitsistä

Maatalous

Tila	Yritys- muoto	Toimi	Tuotanto	Eläimiä	Työvoima	Muu
Stadl	perheyritys	päätoimi	luomu 28 ha	30 lypsylehmää, 240 lihasikaa, siipikarjaa	3,5	selvä työnjako maatalous- hoivapalvelu
Brun	perheyritys	sivutoimi	ip 10 ha	20 nautaa, 10 kanaa	2	
L'aubier	oy	päätoimi	biodyn. 35 ha	24 lypsylehmää, nautaa, sikoja	54	4 toimialaa: maatalous ja juustola, ravintola, hotelli, asuntoja

Asuminen

Tila	Asukkaita	Asunnon tai talon/talojen varustus	Sopimus	Hoito/hoiva- työvoima	Palvelut
Stadl	2	huone perheen asunnossa	hoivasopimus	2	ateriat, pyykki, perushoito, kuljetus
Brun	3	huone perheen asunnossa esteetön	hoiva-sopimus	5	ateriat, pyykki, perushoito, kuljetus
L'aubier	>21	sauna, hyvinvointialue, kampaaja	vuokrasopimus	-	vastaanotot: lääkäri, fysioterapia, taideterapia, vanhempain neuvonta

Lähde: Nele Wiechmann 2006. Der landwirtschaftliche Betrieb- alternativer Wohn- und Lebensraum im Alter. Master Thesis, University of Witzenhausen

In Switzerland farmer families may take care for up to three humans without any official prerequisites.

However, the municipality must give the permission and is supervising the families regularly.

Family Stadl farms a 26 ha organic farm and holds 30 dairy cows, 240 porkers, and some chickens.

The farmers son and his family are responsible for farm work supported by his parents and two pensioners who have each a room in the families house.

The farmers wife is responsible for geriatric services: meals, laundry, basic geriatric services and transport.

Familij Brun runs the 10 ha farm as side job.

The farmer cares for the 20 cows, which are owned by the neighbour, and he is supported by his father.

The farmers wife is responsible for geriatric services of three elder persons and the farmers parents

All live together with the farmers family in the same house.

The services include meals, laundry, basic geriatric services and transport.

L'aubier-tila:
<http://www.aubier.ch/de/index.html>

The farm L'aubier is an outstanding example for a successful business model taking advantage of the beautiful countryside.

The farm is organised as a public limited company which includes four business areas:

1. The 43 ha farm including 24 milking cows and a dairy,
2. a hotel,
3. a farm shop
4. and a restaurant.

Additionally the farm owns 21 flats with two to five rooms.

The company employs about 54 people.

A non profit society owns the majority of the shares, which are public available. Financing of the company comes from share holders, private bonds, a cooperative and a foundation.

Share holders do not get any dividend but 10% discount of the services and products of the company.

Many owners are simultaneously customers and according to the Swiss law the balance sheets of the company are public.

The yearly reports including the balance sheets in French and German language are ready for download on this website.

L'aubier-tilalla asuminen:
<http://www.aubier.ch/de/habit.htm>

The farm rents the flats suitable for seniors livelong to elder people and temporarily to families.

2009 40 humans lived in these flats

In the houses there are a medical practice, rooms for physiotherapy, art therapy and family advisory services.

The farm does not offer geriatric services.

Yhteenveto

- Community supported agriculture on monimuotoinen: ekokylä, yhteisö, hoivapalvelu, asuminen voivat olla lähtökohtia. Yhteistä on, että kasvituotanto ja eläinten hoito on erittäin tärkeä osa.
- Asumispalvelu maatilalla lisää isäntäväen tyytyväisyyttä ja toimeentuloa sekä luo uusia työpaikkoja maatilalle.
- Maatalousyrittäjät, jotka tarjoavat asumistilaa ja kotitalouspalveluja eivät muuttaneet maataloustoimintaa, mutta ne, jotka tarjoavat lisäksi hoito- ja/tai hoivapalveluita usein luopuvat aktiiviviljelystä ja hoitavat maatilaa sivutoimena, koska toimeentulo palvelutoiminnasta on parempaa kuin maataloudesta..

Community supported agriculture has many roots:

Eco-village, local food production, community, living on farm and geriatric services, may be the roots of community supported agriculture.

Accommodation services on farm increase both farmers satisfaction and income and creates new working places.

Farms which offer accommodation and janitorial services do not change farming practise.

Farmers who offer geriatric services prefer extensive farming.

Tulevaisuuden näkymät

- Vanhana ihmisenä me haluamme, että hoitava ihminen on lempeä ja tarvittaessa syöttää meitä mielellään. Ja voimaa tehdä vanhustenhoitotyötä lempeästi saadaan vain, jos hoitaja voi myös tehdä jotakin rakentavaa. Tämä voisi olla työtä puutarhassa tai maataloudessa. Eläinten kanssa toimiminen, olla yksin navetassa ja lypsää rauhassa, voi olla suuri elämys.
- Tämä ajatus johti uuteen EU-projektiin, jonka tavoitteena on kehittää ammatillista jatkokoulutusta sosiaalisessa maataloudessa. DIANA on Disability in Sustainable Agriculture lyhenne ("Vammaisuus kestävässä maataloudessa") ja pyrkii siihen, että sosiaalisessa maataloudessa työskentelevien ihmisten yksipuolista koulutusta täydennetään.
- Mistä raha? Saksan suurin ekopankki GLS laski viime vuonna velkakirjoja markkinoille. Idea oli, että maa on elämän perusta eikä spekuloinnin kohde. Kerätyn pääoman avulla ostettiin biosfäärialueelta Schorfheide noin 2500 ha maatalous- ja metsämaata, jota vuokrataan 13 luomuviljelijälle. Tämä sijoitus lupaa kolmenkertaisen voiton: Viljelijöillä on varma toimeentulon perusta, luonnonmukaisesti viljelty maaperä säilyy arvonsa ja sijoittajat saavat säännölliset korkotulot. Kysyntä oli niin suuri, että 10 miljoona euroa pitkäaikainen laina ei riittänyt kaikille kiinnostuneille sijoittajille, vaikka korko on vain 2,5%. Viljelijät maksavat 3,2% peltovuokraa.

How to continue?

Living on farm in eco-villages and Community Based Agriculture requires new technical solutions in renewable energy supply, water supply, waste processing and nutrient recycling

Living on farm for elder people requires new skills in both disciplines: agriculture and geriatric care. It can not be combined with power farming and industrial food processing. Therefore it is a domain of organic farms. Organic farms offer ideal possibilities to integrate and recreate overloaded geriatric service personnel.

The EU-project DIANA (stands for disability in sustainable agriculture) is an excellent example how to support this idea.

The considerable financial investments required to establish the facilities for living on an organic farm or on an ecological recycling agriculture system farm requires new financial business models where competition and maximising the share holder value have to be replaced by co-operation and active partnership of producers and customers.

The example of the GLS-bank shows, what is presently possible on the eco-financial capital market: The emission of a 10 million euro participation paper without voting rights and a low interest rate of 2.5 % to secure 2500 ha land for organic farms was immediately oversubscribed. This investment has three winners: Farmers have a secure basis to work, the organically farmed soil remains valuable, and the investor has a regular long term interest bearing.

Perhaps we should offer green care services to main stream investment bankers and decision makers to solve the financial crises in Europe and America.

The Darwinian competition model, that only the best survive is deconstructed by ecology scientists, e.g. Howard Odum. He proved the maximum power principle of nature, which is a co-operative network. The lion does not kill as much antelopes as he can, but as much as he needs. The maximum power principle is also called the fourth law of thermodynamics and leads back to engineering sciences and my question at the beginning of my presentation.

By the way, H. Odum received 1987 the 500000\$ Crafoord Prize of the Royal Swedish Academy of Science. This year the prize was first time awarded to a Finnish scientist: Ilkka Hanski, also an ecology scientist.

Lähteet ja viitteet

Asumismaatilat Suomessa	
Heinola tila	Schäfer, W. 2009. Elämän hedelmien nauttiminen maatilalla. Demeter 2/2
Kangasalan ekokylä, Kangasala	http://www.yhteiskyla.net
Keuruun ekokylä, Keuruu	http://www.keuruunekokyla.fi/fi/index.html
Kurjen tila, Vesilahti	www.kurjentila.fi
Labbyn kartano	http://www.labby.fi/ Edesby: http://edesby.nettisivu.org/
Livonsaaren yhteisökylä	http://www.yhteisokyla.net/
Svarfvarsin luomutila	http://www.svarfvars.fi/fi/
Sylviakoti	http://www.sylvia-koti.fi/
Tapolan kyläyhteisö	http://www.tapola-camphill.net/index.php?id=54

Lähteet ja viitteet

Asumismaatilat Itävallassa	
Verein Betreutes Wohnen auf dem Bauernhof	http://www.stmelf.bayern.de/hausw/dienste/produkte/17601/
Tila Bauernfeind	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/st_bauernfeind.htm
Tila Höftberger	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/stB_hoeftberger.htm
Tila Huber	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/reb_huber.htm
Tila Kloibhofer	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/pab_kloibhofer.htm
Tila Langeder	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/mit_langeder.htm
Tila Luftensteiner	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/pab_luftensteiner.htm
Tila Maryhofer	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/pab_mayrhofer.htm
Tila Weber	http://www.betreuteswohnen-ab.at/html/nar_weber.htm

Lähteet ja viitteet

Asumismaatilat Saksassa ja Sveitsissä	
Tila Amt Burg Diakonischer Bauernhof.	http://www.amt-burg-spreewald.de/content/rubrik/163.html
Tila Hof Klostersee Nägel, Gerlinde 2007.	Das Altenwohnprojekt auf Hof Klostersee – ein Erfahrungsbericht. http://www.sofar-d.de/?Vortraege
Tila Hofgemeinschaft Weide-Hardebek	http://www.weide-hardebek.de/
Agridea Betreuung auf dem Bauernhof.	http://www.agridea-lindau.ch/fachgebiete/paralandwirtschaft/betreuung_auf_dem_bauernhof/index.htm
Inforama Betreuung auf dem Bauernhof.	http://www.vol.be.ch/site/betreuung_auf_dem_bauernhof-adressen.pdf
Tila Röthlisberger	www.roethlisbergerhof.ch
Tila L'Aubier	http://www.aubier.ch/de/index.html

Lähteet ja viitteet

Julkaisut

Bayerisches Staatsministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten. Betreutes Wohnen auf dem Bauernhof. Gesellschaftliche und demografische Entwicklung. <http://www.stmelf.bayern.de/hausw/dienste/produkte/17601/>

Keller, Brigitte. Wegleitung für den Einstieg. Betreuung familienfremder Personen auf dem Bauernhof. Amt für landw. Beratung und Weiterbildung. http://www.sz.ch/documents/Wegleitung_soziale_Betreuung_auf_dem_Bauernhof.pdf

Scholl. Betreutes Wohnen am Bauernhof - Erstellung einer Beratungsunterlage. [http://www.oekl.at/stories/storyReader\\$43](http://www.oekl.at/stories/storyReader$43)

ÖKL - Österreichisches Kuratorium für Landtechnik und Landentwicklung. Betreutes Wohnen am Bauernhof für ältere Menschen. Landtechnische Schriftenreihe Heft 217, ÖKL 1999. [http://www.oekl.at/stories/storyReader\\$239](http://www.oekl.at/stories/storyReader$239)

Wiemann, Nele, 2006. Der landwirtschaftliche Betrieb - alternativer Wohn- und Lebensraum im Alter. Altenwohnprojekte auf landwirtschaftlichen Betrieben im deutschsprachigen Raum. Diplomarbeit. Universität Kassel, Witzenhausen, Fachbereich Ökologische Agrarwissenschaften, 105 s.

Wietheger, Lena, 2003. Im Alter auf den Biohof – Fallstudie eines Pilotprojektes. Diplomarbeit. Institut für soziokulturelle Studien, Universität Kassel, Witzenhausen, Fachbereich ökologische Agrarwissenschaften. www.orgprints.org/1026/

Yli-Viikari, A., Lilja, T., Heikkilä, K., Kirveennummi, A., Kivinen, T., Partanen, U., Rantamäki-Lahtinen, L., Soini, K. 2009. Green Care - terveyttä ja hyvinvointia maatilalta. Maa- ja elintarviketalous 141: 69 s. <http://www.mtt.fi/met/pdf/met141.pdf>

DIANA projekti <http://www.projectdiana.eu/>